

AMAI

**JURYRAPPORT
GEDICHTEN EN QUOTES**

AMAI 2023

Eindbeoordeling Vakjury

ALGEMEEN

De winnaars van de vakjury prijzen van de AMAI 2022 zijn gekozen door de volgende juryleden: **Ingmar Heytze** (dichter en voorzitter jury), **Derek Otte** (dichter en spoken word artiest), **Christianne Scholtens** (dichteres en winnares beste gedicht AMAI 2022), **Maud Vanhauwaert** (dichteres en actrice), **Kluun** (schrijver), **Nienke Schipper** (journalist cultuur- en mediaredactie Trouw), **Wouter van Heiningen** (dichter en poëzieondernemer) en **Yke Schotanus** (dichter en schrijfdocent). Uit ruim 2.100 inzendingen hebben zij het beste gedicht en de beste quote van Instagram van 2022 gekozen.

Tussen 15 december 2022 en 15 januari 2023 konden gedichten en quotes worden ingezonden via www.amaiaward.nl. Alle inzendingen zijn in eerste instantie tegen het reglementaire licht gehouden. Gedichten of quotes die niet in 2022 zijn geplaatst vielen af, net als Engelstalig werk en gedichten of quotes die überhaupt niet op Instagram waren geplaatst.

Vervolgens heeft de jury alle goedgekeurde inzendingen ontvangen. Elk jurylid koos daaruit 25 gedichten en 25 quotes om voor te dragen voor de prijs. Hieruit is een longlist ontstaan van 75 gedichten en 50 quotes. Deze longlist is gepubliceerd op www.amaiaward.nl en van 28 januari 2023 tot en met 28 februari 2023 kon het publiek hierop stemmen voor de publieksprijzen.

De longlist vormde tevens het uitgangspunt voor de definitieve keuze van de jury. Alle juryleden konden vanuit hun eigen perspectief en expertise hun drie favoriete gedichten en quotes aangeven. Zo is voor de jury een shortlist ontstaan. Deze shortlist is besproken tijdens een juryoverleg op 3 maart 2023 om te komen tot een tweetal winnaars, namelijk het beste gedicht op Instagram van 2022 en de beste quote op Instagram van 2022. De keuze wordt nader toegelicht in het volgende juryrapport.

Namens Stichting AMAI,

Wichard de Krijger
Remco Langeler
Ronald Wijnia

JURYRAPPORT

Een gedicht op Instagram is nooit alleen een tekst. Ook het beeld is belangrijk. Zelfs de keuze om een tekst zonder illustraties weer te geven in een bepaald lettertype op een witte achtergrond zorgt voor een betekenisvol beeld. Daarom heeft de jury, net als vorig jaar, bij de beoordeling van de inzendingen niet alleen naar de tekst gekeken, maar ook naar de post als geheel. De relatie tussen vorm en inhoud is essentieel voor poëzie in het algemeen en dit geldt misschien nog wel sterker bij Instagrampoëzie. De keuzes in lettertype, achtergrondkleur, illustraties, foto's, de plaatsing van woord en beeld, het gebruik van meerdere pagina's binnen één post en veel meer zaken heeft veel moois opgeleverd. Ook de winnaars van dit jaar hebben met soortgelijke elementen hun teksten versterkt.

QUOTES

Om met de quotes te beginnen: op basis van de top-3's van alle juryleden werd een shortlist samengesteld met de volgende namen:

@meneermens, @karlvangent, @fantazinnen, @johnnyschrijft, @carlijnstypemachineavontuur, @estherankh, @harmensjulian en @karelblitz.

Deze quotes waren allemaal de nummer één van een van de juryleden. De eerste vier waren bovendien ook nog de nummer twee of drie van een van de anderen. Wat opviel aan deze quotes is dat het niet zomaar taalvondsten zijn, maar dat ze werkelijk wezenlijke gevoelens of gedachten uitdrukken. Je kunt er, zoals dat bij memorabele aforismen hoort, nog wel even op kauwen. @johnnyschrijft weet in twee regels overtuigend de blues te zingen, @fantazinnen stelt op Instagram vraagtekens bij social media en @meneermens drukt met een kwinkslag het ongemak uit dat je kunt hebben als je je falen moet toegeven.

Wat bij deze drie minder spannend was, was de vormgeving. Dit was anders bij @karlvangent en @carlijnstypemachineavontuur, bij wie de vormgeving juist wel goed werkte. Uiteindelijk vonden we het beeld op de post van Carlijn echter toch inhoudelijk niet voldoende overtuigend iets toevoegen aan de inhoud van de tekst.

Vandaar dat de AMAI Award 2023 voor beste quote gaat naar **@karlvangent.**

Als je er omheen loopt wordt het enkel groter

karlvagent

Een quote moet to the point zijn en dat is deze quote natuurlijk absoluut. De vormgeving, waarin de punt centraal staat, illustreert en versterkt hier op simpele, maar doeltreffende wijze de boodschap. Loop je om een stip heen, dan heb je al gauw een grote cirkel. Bijzonder is ook het gebruik van het woordje 'er'. Door niet in te vullen wat je groter maakt door eromheen te lopen, wordt de zin algemeen geldender. Maar dat was ook bereikt door voor 'ergens' te kiezen. 'Er' suggereert dat auteur en lezer donders goed weten waar het om gaat, waardoor het toch ook weer preciezer wordt. 'Er' verwijst niet zomaar naar iets, maar naar datgene waarvan je als lezer weet dat je het aan moet gaan. Door het onooglijke woordje 'er' maakt Van Gent het ook nog eens net zo klein en onbelangrijk als die stip in het midden.

Vandaar dat de jury tot de conclusie is gekomen dat @karlvagent de terechte winnaar is van deze competitie.

Karl Bonne van @karlvagent: van harte gefeliciteerd!

GEDICHTEN

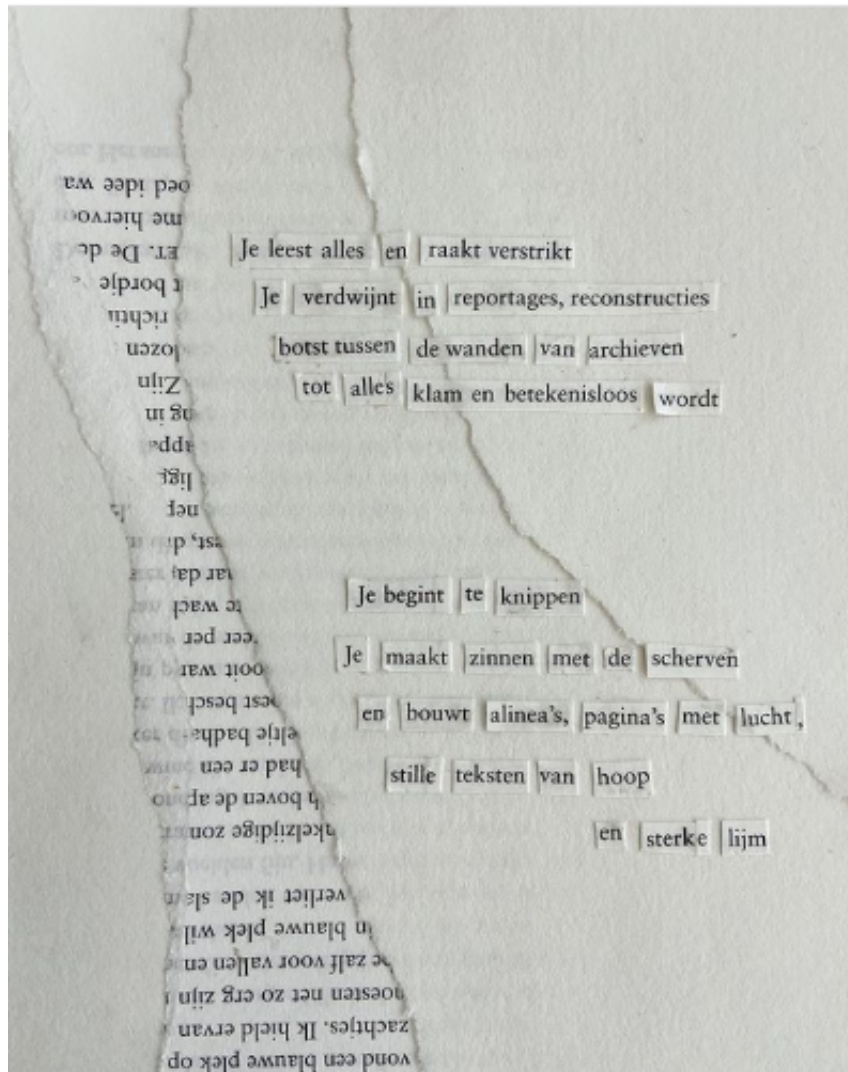
Ook voor de gedichten is er een shortlist samengesteld op basis van de top-3's van alle juryleden, met daarop:

@ewajatoch_, @tekstenaar, @onderwoorden, @dedorpspostbode, @gedichten_van_de_kkeverr, @reneturknl en @tussenhetgrind.

Al deze gedichten waren voor minimaal één jurylid de nummer één en de eerste vier werden ook nog eens door een van de anderen genoemd.

Hoewel er zich niet meteen een duidelijke winnaar aftekende, is er uiteindelijk toch consensus bereikt over de vraag wie er moest winnen. Maar de concurrentie was scherp. "Regen" van @ewajatoch_ sprak meerdere juryleden aan, ook doordat het goed leesbare, maar tegelijkertijd authentieke handschrift de persoonlijk ogende boodschap versterkte. Andere juryleden werden er minder door geraakt. Ook bij het gedicht "ik zag een meisje op de trein" van @tekstenaar misten sommige juryleden de diepgang. Desalniettemin is het een kort, charmant en zorgvuldig geschreven gedicht, elk woord is raak, en hoewel een spel met de woorden 'dichter' en 'dichterbij' wel vaker voorkomt op Instagram, gebeurt dat hier in een context die toch weer verrassend is en te raden overlaat. "De hovenier" van @reneturknl, een terza rima sonnet, bewijst dat een gedicht met consequent volgehouden vaste vorm toch echt poëtisch en inhoudelijk interessant kan zijn. In "Tussen het muziekje van konijn" van @tussenhetgrind hadden sommige juryleden wat meer moeite met het rijm (al paste het ook wel weer bij dat muziekje), maar wel was iedereen het erover eens dat dit gedicht, over een moeder die de tijd met haar kinderen voorbij swipet, op een mooie manier een schaduwkant van de omgang met sociale media voelbaar maakt. Lag bij deze gedichten het accent op de taal, het beeld viel op in het spiegelgedicht "Spiegelgedicht(en)" van @gedichten_van_de_kkeverr, een knap taalspel, dat volgens de jury echter toch niet helemaal vrij van clichés was. Een mooie twee-eenheid van tekst en beeld vormt het "De stad is warm en stil" van @dedorpspostbode: klimaatonrust verpakt in een loom sfeerbeeld van fijnzinnige taal.

Er kan echter maar één gedicht de winnaar zijn en dat is "Je leest alles en raakt verstrikt" van **@onderwoorden**.

Je leest alles en raakt verstrikt

Je verdwijnt in reportages, reconstructies

botst tussen de wanden van archieven

tot alles klam en betekenisloos wordt

Je begint te knippen

Je maakt zinnen met de scherven

en bouwt alinea's, pagina's met licht,

stille teksten van hoop

en sterke lijm

Je leest alles en raakt verstrikt
Je verdwijnt in reportages, reconstructies
botst tussen de wanden van archieven
tot alles klam en betekenisloos wordt

Je begint te knippen
Je maakt zinnen met de scherven
en bouwt alinea's, pagina's met lucht
stille teksten van hoop
en sterke lijm.

@onderwoorden

De hele jury was het erover eens dat tekst en beeld bij dit gedicht echt een bijzondere eenheid vormen en dat de tekst op zichzelf ook een goed gedicht vormt. Het gedicht bewijst bovendien dat een tekst geen gemakkelijk toegankelijke Happinessimpuls hoeft te zijn om toch een echt Instagramgedicht te zijn. Het is bij uitstek een tekst die fungeert als een afbeelding, maar die verre van eenvoudig is. Op een achtergrond van verscheurde stukken papier, met daartussen zelfs een omgekeerde reep van een boekbladzijde, plakt de auteur, met allemaal losse woorden met relatief veel lucht daartussen, een gedicht, dat gaat over de moeizame omgang van de ik-figuur met de overweldigende hoeveelheid taal en informatie om ons heen. Postmodernisme op Instagram! We worden overweldigd door informatie, lijkt de dichter te zeggen, en kunnen daar alleen iets mee doen door uit die ons omringende taal iets los te knippen en daar zelf iets nieuws mee te maken. Iets dat luchtiger en minder massief is. Al wordt de hoop alweer ondergraven door de sterke lijm, die ook nog eens minder sterk blijkt te zijn dan gehoopt, want sommige woorden krullen alweer op.

Hoe je het gedicht ook leest, en of je nu wel of niet gelooft dat alle woorden uit het gedicht werkelijk uit een boek geknipt en bij elkaar gepuzzeld zijn, en niet gewoon geprint, verknipt en teruggeplakt, het gedicht is een bijzondere eenheid van tekst en beeld en is daardoor de verdiende winnaar van de AMAI Award 2023 voor het beste gedicht.

Jasmijn Lobik van @onderwoorden, van harte gefeliciteerd!

Beide winnaars, **@karlvagent** en **@onderwoorden**, ontvangen een AMAI Award en een speciaal prijzenpakket van hoofdsponsor Uitgeverij Palmslag.

Alle winnaars van de AMAI 2023, zowel van de vakjuryprijzen als de publieksprijzen, zijn te bekijken op **www.amaiaward.nl**.

AMAI